

12.2.2019

Vanhusneuvosto**Vanhusneuvoston kokous****Aika:** 6.2.2019 klo 14.00-15.36**Paikka:** Kaupungintalo, Kokoomuksen ryhmähuone, Aleksanterinkatu 20**Osallistujat:** Laura Varjokari (puheenjohtaja), Mirja Arajärvi, Timo Auranen, Pirjo-Liisa Kangasniemi, Erja Kauppinen, Veijo Lehto, Lena Lindberg, Markus Löfström, ~~Seija Meripaasi~~ Arja Peiponen, ~~Anne Nissinen~~, ~~Heli Rantanen~~, ~~Titta Reunanen~~, Marja Ruotsalainen, ~~Silva Siponkeski~~ Minna Ekman, ~~Satu Luomajoki~~, Olli Salin, ~~Johanna Seppälä~~, Lala Sjöblom, Pirkko Telaranta, ~~Pirjo Tujula~~, Toivo Tupin ja Outi Paulig (sihteeri)**Asiantuntijat, kohta 4:** vammaisneuvoston sihteeri, vammaisasiamies Tiina Lappalainen (läsnä koko kokouksen ajan)**1. Kokouksen avaaminen ja osallistujien toteaminen**

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi, että kaikki varsinaiset jäsenet olivat paikalla. Kasvatus- ja koulutustoimialan ja kaupunkiympäristötoimialan asiantuntijaedustajat olivat ilmoittaneet esteestä.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio oli kokouskutsun liitteenä. Siihen ei ollut huomautettavaa.

4. Vammaisneuvoston esittely ja yhteistyötoiveet

Tiina Lappalainen esitteli asiaa. Liitteenä diaesitys. Toimintakyvyn rajoituksiin ja vanhenemiseen liittyy usein torjuntaa ja jopa pelkoa. Vammais- ja vanhusneuvostojen tehtävänä on mm. tuoda kokemustietoa palvelujen kehittämiseen. Tavoitteena on, että yleiset palvelut olisivat mahdollisimman monille sopivia, jolloin erityispalvelujen tarve vähenisi. Työkenttää on edelleen joka puolella, mm. rakennushankkeiden suunnitteluun vaikuttamisessa.

Keskusteltiin siitä, miten voidaan huolehtia asiakkaan edun toteutumisesta esim. vammaispuhelun ja muun lainsäädännön tulkinnassa. Tiina kertoi, että vammaisuuteen liittyviä lakeja ollaan uudistamassa.

Vanhusneuvosto

12.2.2019

Keskusteltiin yhteistyöstä. Mahdollisia yhteistyöasioita ovat asumisen ja liikkumisen lisäksi myös digitalisaatio ja saavutettavuuskysymykset. Käyttäjien kannalta hankalia ovat monet salasanat ja asioinnin haavoittuvuus, jos entistä useammat palvelut ovat älypuhelimien varassa.

5. Lausunto valtuutettu Sinikka Vepsän aloitteesta

Asialistan liitteenä oli edellisen kokouksen keskustelun pohjalta laadittu luonnos. Lausunnon määräaika on 26.2.2019. Hyväksyttiin lausuntoluonnos.

Keskusteltiin mm. siitä, tulisiko 65 vuotta täyttävällä henkilöllä olla oikeus osallistua työ- tai päivätoimintaan. Onko se työkäisille tarkoitettua toimintaa vaiko virkistystoimintaa, jonka tarve ei riipu iästä? Vammaisneuvosto on antamassa aloitteesta hyvin perusteellisen lausunnon.

6. Lausunto valtuutettu Seija Muurisen aloitteesta

Asialistan liitteenä oli edellisen kokouksen keskustelun pohjalta laadittu luonnos. Lausunnon määräaika on 26.2.2019. Todettiin, että vaikka uuden hyvinvointihankkeen aloittamista ei pidetä tarpeellisena, ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämistä tulisi toteuttaa systemaattisemmin. Hyväksyttiin lausuntoluonnos.

Kuultiin, että kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) ohjausryhmä on käsitellyt vanhusneuvoston kannanottoa kokouksessaan 4.2. ja palautetta tultaneen saamaan kokousmuistion muodossa. Ikäohjelmaan tulee 32 toimenpidettä, joista 23 sisältyy toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmiin jo ennestään. Perusteluna on se, että ikäohjelmaa toteutetaan osana normaalia toiminnan kehittämistä, eikä siitä saa tulla ns. ohituskaistaa.

7. Kevätkauden tilaisuuksien valmistelun eteneminen

- 23.5.2019 kokouksen aiheena on vanhuspalvelujen kilpailuttaminen ja ostopalvelujen valvonta. Esittelijöinä ovat sote-toimialan hankintapäällikkö Hannu-Pekka Polttila ja arviointipäällikkö Tuulikki Siltari, jonka alaisuudessa on mm. ostopalvelujen koordinointi ja laadunvalvonta. Heille on lähetetty kysymykset:
 - Vanhuspalvelujen kilpailutus: mitä pitää kilpailuttaa?
 - Kilpailutettujen palvelujen sopimuskaudet Helsingissä (ja milloin käynnistyvät seuraavien valmistelut)? Mitkä tahot ovat mukana?
 - Miten laatu ja asiakkaan tarpeet otetaan huomioon?
 - Miten ostopalveluja valvotaan Helsingissä ja minkälaisiin seikkoihin kiinnitetään huomiota?
 - Onko huomautuksia tms. tehty ja onko epäkohdat korjattu?
 - Onko Helsingissä tarpeeksi valvontaresursseja?
- Sovittiin vanhusneuvoston esittelypöydän päivystysvuorot kevään vaalipaneelitalaisuuksiin yhteistyössä HEJ ry:n kanssa ovat
 - ma 11.3. klo 14 – 16 Malmin järjestöalo, Takaniitynkuja 9: **Olli** (Mirja paikalla HEJ:n puolesta)
 - ti 19.3. klo 13 – 15 Kinaporin palvelukeskus: **Pirkko** (ja mahdollisesti Pollin edustajat)
 - ma 25.3. klo 16 – 18 Myllypuron asukastalo, Myllypuron ostoskeskus: **Pirjo-Liisa**
 - ke 27.3. klo 13 – 15 Munkkiniemen palvelukeskus: **Outi**

12.2.2019

Vanhusneuvosto

Sihteeri toimittaa esittelymateriaalin tilaisuuksiin myöhemmin sovittavalla tavalla. Neuvoston esitteiden lisäksi on hyvä jakaa myös digineuvonnan esitteitä. Vuorossa olevan tulisi varautua olemaan paikalla hyvissä ajoin, jotta esittelypiste ehditään valmistella ja tilaisuuden jälkeen se pitää myös purkaa.

Mirja totesi, että kysymykset todennäköisesti liittyvät digitalisaatioon ja vanhuspalveluihin. HEJ on tarjonnut vanhusneuvoston edustajille mahdollisuutta toimia paneelissa kyselijöinä. Todettiin, että HEJ voi hoitaa nämä tehtävät omien suunnitelmiensa mukaan. Polli ry haluaisi omaishoitoa koskevan kysymyksen Kinaporin tilaisuuteen. Marja ottaa suoraan yhteyttä Veli Hynniseen, joka vastaa tilaisuudesta.

8. Turun tutustumismatkan suunnittelu

Turun vanhusneuvosto toivottaa Helsingin vanhusneuvoston tervetulleeksi tutustumismatkalle. Päätettiin ehdottaa ajankohdaksi keskiviikkoa 28.8. tai torstaita 29.8.

Ohjelmassa tulee olemaan aiempien vuosien tapaan ainakin tutustumista yhteistyön pohjaksi, vaikuttamiskeinojen esittelyä ja vertailua. Lisäksi tutustutaan kaupungin johonkin ikääntyneiden kannalta merkittävään palveluun tai hankkeeseen. Päivän loppuun toivotaan kulttuuri- tms. virkistyskohdetta. Turkulaisilta pyydetään ehdotuksia näiden osalta. Matka tehdään tilausbussilla, joka lähtee Helsingistä n. klo 8 ja palaa viimeistään klo 18.

Turun vanhusneuvosto on kutsuttu vastavierailulle myöhemmin sovittavana ajankohtana.

9. Kannanotto digitaalisesta saavutettavuudesta erityisesti kaupungin palvelujen osalta

Työvaliokunta esittää, että asiaa lähdetään valmistelemaan tutustumalla saavutettavuuden käsitteeseen ja siihen, mitä se tarkoittaa erityisesti digitaalisen viestinnän kannalta. Kaupungin asiantuntijaksi olisi mahdollinen digitalisaatiojohtaja Mikko Rusama, jolta pyydetäisiin esitystä siitä, miten saavutettavuudesta huolehditaan kaupungin palveluissa ja viestinnässä. Rusamaa voidaan pyytää kokoukseen tai aiheesta voitaisiin järjestää erillinen tilaisuus, mahdollisesti yhteistyössä vammaisneuvoston kanssa. Vammaisneuvosto on mahdollisesti kutsumassa Rusamaa asiantuntijaksi kokoukseensa 4.6.

Digitalisaatioon liittyy myös verkon kautta järjestettävät palvelut, kuten etähoito Palvelukeskus Helsingin toteuttamana. [Linkki](#) Mahdollisesti voitaisiin vierailla paikan päällä Vallilassa. Sihteeri tiedustelee mahdollisuuksia.

Valtiovarainministeriön sivuilla on tietopaketti saavutettavuudesta. [Linkki](#) Myös Euroopan Neuvoston sivuilta löytyy tietoa.

10. Vireillä olevia asioita

- HSL-asioiden tilanne ja eteneminen: Laura ja Markus ovat menossa HSL:n hallituksen tilaisuuteen välittömästi neuvoston kokouksen jälkeen. Audienssi on 15 minuutin mittainen. Myös Espoon vanhusneuvoston puheenjohtaja Olli Männikkö osallistuu tilaisuuteen. Tarkoituksena on edistää seniorialennuksen laajentamista ja rollaattorin käyttäjien maksutonta matkustamista. Tilaisuuteen viedään tietoja muiden suurten kaupunkien liikennelaitosten käytännöistä em. asioiden suhteen. Muistutetaan HSL:ää, että Helsinki

12.2.2019

Vanhusneuvosto

on edellyttänyt, että nykyisen seniorialennuksen kokemuksia seurataan ja asiaan palataan. Yritetään myös päästä mukaan asioiden seurantaan ja suunnitteluun. HSL:n toimitusjohtaja on luvannut toimittaa vanhusneuvostolle laskelman, jonka perusteella vyöhykealennuksen yhteydessä voimaan tuleva seniorialennus aiheuttaa HSL:lle 3,4 m€ tulojen menetyksen. Laskelma on saatu 4.2.2019, mutta se vaikuttaa melko summittaiselta.

11. Muut asiat

- Yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu: viime kokouksessa kuultiin vireillä olevasta suunnitelmasta, jonka kuulemistilaisuus on 1.3. klo 13-15. Sovittiin, että vanhusneuvostosta Olli, Mirja ja Pirkko osallistuvat tilaisuuteen. Sihteeri hoitaa ilmoittautumisen. Lisäksi on tulossa suunnitelman valmisteluun liittyvä kysely. Siihen vastaamisesta sovitaan myöhemmin, kun kysely on julkaistu.

12. Ilmoitusasiat

- Sote-toimialalta on tullut neuvostojen sihteereille kysymys, käytetäänkö neuvoston asiantuntemusta hyväksi riittävästi. Kyselyyn on vastattu, että erityisesti lausuntopyyntöjä tulisi saada enemmän, eikä asiantuntemusta ole juuri käytetty hyväksi. Sen sijaan sote-toimiala on vastannut hyvin vanhusneuvoston lähettämiin kyselyihin. Toimialan edustajan osallistuminen neuvoston kokouksiin on koettu tärkeäksi.
- Tiina Lappalainen ilmoitti, että vammaisneuvoston kokous 14.2. suoratoistetaan ja poromestari Vapaavuori on paikalla.
- Kinaporissa on 3.4. tilaisuus esteettömästä liikkumisesta.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.36.

Puheenjohtaja

Sihteeri

Laura Varjokari

Outi Paulig